
КОРПУСНО-ЖАНРОВИЙ ДИСТРИБУТИВНИЙ АНАЛІЗ АНГЛІЙСЬКОЇ ІДІОМАТИКИ (НА ПРИКЛАДІ ІДІОМ НА ПОЗНАЧЕННЯ КОНФЛІКТУ, СПІВПРАЦІ ТА ПРИМИРЕННЯ)

Ковалюк Ю. В., Колісниченко Т. В., Ковалюк М. В.
DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-619-5-7>

ВСТУП

У дослідженні варіативності ідіом та ідіоматичності важливі два ключові аспекти: «варіативність користувачів мови» та «варіативність використання мови»¹. Ці аспекти тісно пов'язані між собою: перший включає регіональні відмінності, такі як британський національний варіант англійської мови (BrE) та американський національний варіант англійської мови (AmE), а також соціолінгвістичні особливості, такі як соціальний клас, вік та стать, для прикладу. Другий аспект зазвичай пов'язують із прагматикою, яка вивчає соціокультурний контекст користувачів мови або соціальною когнітивною лінгвістикою², передусім спрямованою на опис «соціально-інтерактивних механізмів того, як використання мови формує мовну компетенцію на рівні мовця та слухача»³.

Сучасний стан дослідження ідіоматики піднявся на новий щабель, на рівні якого емпіричні й базовані на даних концепції розпочинають кидати виклик традиційним лексичним підходам до природи ідіом та ідіоматичності. Відтак лексичні визначення ідіоми як узагальнюючого терміна для семантичних (або чистих) ідіом, напівідіом, метафоричних ідіом, порівнянь, прислів'їв, приказок, гіпербол тощо, які описують ідіоми як «...граматично та лексично усталені вирази, значення яких не

¹ Murar I. Pragmatic and functional uses of idioms. *Analele Universității din Craiova. Seria Științe Filologice. Lingvistică*, 2009. Vol. 1. No. 2. P. 147.

² Schönefeld D. Framing in American and British Governmental Discourse about Covid-19. *Cognitive Sociolinguistics Revisited* / ed. by G. Kristiansen, K. Franco, S. De Pascale, L. Rosseel, W. Zhang. Berlin / New York : Mouton de Gruyter, 2022. P. 97.

³ Divjak D., Levshina N., Klavan J. 2016. Cognitive Linguistics: Looking back, looking forward. *Cognitive Linguistics*, 2016. Vol. 27. No. 4. P. 447–463.

може бути виведене шляхом аналізу значень складових лексем»⁴, дедалі частіше поступаються місцем більш вузькоспеціалізованим адаптаціям та інтерпретаціям. Наприклад, у корпусній лінгвістиці ідіоми визначаються як «крайня форма готових мовних конструкцій»⁵. Граматика конструкцій описує їх як «багатослівні граматичні одиниці, які є ідіосинкретичними в певному відношенні»⁶. У когнітивній лінгвістиці ідіоми позиціонуються як «складні символи зі специфічними формальними, семантичними, прагматичними та соціолінгвістичними характеристиками»⁷.

Особливо актуальний для поточної частини дослідження корпусний підхід, який передбачає: «а) емпіризм; б) аналіз великої та принципової вибірки текстів; в) широкий автоматичний та інтерактивний комп'ютерний аналіз; г) кількісні та якісні аналітичні методи»⁸.

У поточному дослідженні «низхідний»⁹ корпусно-базований підхід застосовано насамперед для встановлення частотності вживання ідіом з точки зору їхніх вихідних та абсолютних значень. Окрім того, він використовується для ілюстрації та зіставлення реєстрової репрезентації ідіом у двох корпусах. Ми сподіваємось, що такий підхід допоможе встановити деякі соціолінгвістичні особливості досліджуваних ідіом і в такий спосіб перевірити нашу гіпотезу.

Вибір ідіом, що належать до проаналізованих нижче семантичних категорій, зумовлений нашим початковим припущенням, що конфліктні ситуації, співпраця, критика, примирення та корупція в різних сферах життєдіяльності є релевантними темами, які часто фігурують у дискурсі. З цієї причини очікувалося, що наведені вище ідіоми будуть відносно часто вживатися в дискурсі, зважаючи на те, що наведені вище концепти вважаються важливим засобом прояву соціальної взаємодії¹⁰, а отже забезпечать репрезентативну вибірку для досліджуваних національних варіантів.

У дослідженні використано два корпуси англійської мови: корпус сучасної англійської мови американського варіанта (the Corpus of

⁴ Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language: 3rd ed.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 2019. P. 515.

⁵ Bruckmaier E. *Getting at Get in World Englishes : A Corpus-Based Semasiological-Syntactic Analysis.* Berlin / New York : Mouton de Gruyter, 2017. P. 283.

⁶ Croft W., Cruse A. *Cognitive Linguistics.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 2004. P. 230.

⁷ Langlotz A. *Idiomatic creativity : A cognitive linguistic model of idiom-representation and idiom-variation in English.* Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2006. P. 3.

⁸ Biber D., Conrad S., Reppen R. *Corpus Linguistics: Investigating Language Structure and Use.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 1998. 300 p.

⁹ O'Keeffe A., McCarthy M., Carter R. *From Corpus to Classroom: Language Use and Language Teaching.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 2007. 332 p.

¹⁰ Bardis P. Social Interaction and Social Processes. *Social Science*, 1979. Vol. 54. No. 3. P. 149.

Contemporary American English, скорочено – COCA) та Британський національний корпус (British National Corpus, скорочено – BNC). Ці корпуси обрано з огляду на їх великий обсяг, збалансованість та відкритий доступ. COCA складається з восьми приблизно однакових за обсягом жанрів текстів: *розмовні тексти, художня література, популярні журнали, газети, наукові журнали, телебачення/кінофільми, блоги та веб-сторінки*, загальним обсягом приблизно 1,1 млрд слововживань. COCA охоплює часовий проміжок від 1990 до 2019 рр. Що стосується Британського національного корпусу, ми послуговуємось його новішою версією BNC2014, яку розроблено з метою оновлення версії 1994 року BNC1994. У порівнянні з версією BNC1994, BNC2014 більш збалансована щодо типів текстів, які входять до її складу: *академічна проза (20%), художня література (20%), газети (20%), журнали (20%), електронний дискурс (5%), інші (телесценарії, драматургія, парламентські дебати та ін.) (5%) та розмовні тексти (5%)*, загальним обсягом близько 100 млн слововживань. У BNC2014 представлені тексти, які відповідають часовому проміжку від 2010 до 2020 рр.

Корпусно-базований дистрибутивний аналіз ідіоматики англійської мови охоплює кілька етапів.

По-перше, визначаються частотні показники ідіом кожної ІСГ у номінальних та абсолютних величинах (на 1 млн слів) у британському та американському варіантах на прикладі BNC і COCA відповідно. За основу взято методику Е. Густавссон, у монографії якої запропоновано чіткі критерії частотності ідіом¹¹. Ідіоми з частотою вживання від 0,01 до 0,05 на 1 мільйон слів вважаються *нечастотними* або *низькочастотними*. Показник, еквівалентний приблизно 0,1 на 1 млн слів, корелює з *не дуже частотними* ідіомами. Показник 0,2–0,5 на 1 млн слів відповідає категорії *доволі частотних* ідіом. Ідіоми, показники функціонування яких дорівнюють 0,5–1 на 1 млн слів, вважаються *часто вживаними*. Ідіоми, які зустрічаються в корпусі частіше, ніж 1 раз на 1 млн слів, можна вважати *дуже часто вживаними*.

По-друге, з'ясовується співвіднесеність ідіом кожної ІСГ із письмовим та усним дискурсами в обох згаданих вище варіантах. Для цього застосовуємо методику атракції (attraction) і залежності (reliance) Г.-Й. Шміда¹². Атракція позначає частку вживання ідіоми в певному регістрі корпусу, тоді як залежність дорівнює частці вживання ідіоми

¹¹ Gustawsson E. *Idioms Unlimited: A study of non-canonical forms of English verbal idioms in the British National Corpus*. Gothenburg: University of Gothenburg Press, 2006. 191 p.

¹² Schmid H.-J. *English Abstract Nouns as Conceptual Shells: From Corpus to Cognition*. Berlin / New York: De Gruyter Mouton, 2000. 457 p.

в корпусі загалом¹³. Формула 1 виражає міру впливу інших регістрів на ідіому. Формула 2 показує рівень залежності ідіоми від конкретного регістру в корпусі. Для того, щоб обчислити показник атракції, потрібно поділити показник частотності ідіоми в певному регістрі (наприклад, розмовні тексти) на загальний показник частотності ідіом у цьому ж регістрі. З іншого боку, критерій залежності виводиться методом поділу показника частотності ідіоми в регістрі корпусу на показник її загальної частотності в корпусі¹⁴. Отримані результати переводяться у відсотки.

$$\text{Атракція} = \frac{n \times 100}{E_1} \text{Атракція}_{\text{pick a fight (spok)}} = \frac{176 \times 100}{787} = 22.36\% \quad (1)$$

$$\text{Залежність} = \frac{n \times 100}{E_2} \text{Залежність}_{\text{pick a fight (spok)}} = \frac{176 \times 100}{865} = 20.34\% \quad (2)$$

По-третє, встановлюються лінгвальні фактори функціонування ідіом ІСГ КОНФЛІКТ, СПІВПРАЦЯ, КРИТИКА, КОРУПЦІЯ, ПРИМИРЕННЯ і ВЛАДА в усному та письмовому дискурсах англійської мови.

В англійській мові до лінгвальних факторів функціонування ідіоматики зараховано такі:

- *тип дискурсу*: письмовий, усний;
- *тип тексту*: дискурс, зумовлений контекстом, інформативний дискурс, художній дискурс;
- *жанр тексту (письмовий)*: академічна проза, художня література та поезія, новини, журнали, інтернет-дискурс;
- *субжанр тексту (усний)*: телебачення, кінофільми, телерадіомовлення.

По-четверте, природно, що лінгвальні фактори функціонування ідіоматики є власне внутрішньозумовленими чинниками, які впливають на її використання в дискурсі. З огляду на те, що однією з провідних тенденцій розвитку мовознавства ХХІ ст. є теоретичне осмислення мови як антропоцентричного феномену, вважаємо за необхідне розглянути також

¹³ Schmid H.-J., Küchenhoff H. Collostructional analysis and other ways of measuring lexicogrammatical attraction: Theoretical premises, practical problems and cognitive underpinnings. *Cognitive Linguistics*, 2013. Vol. 24. No. 3. P. 531–577.

¹⁴ Schmid H.-J. *English Abstract Nouns as Conceptual Shells: From Corpus to Cognition*. Berlin / New York: De Gruyter Mouton, 2000. P. 54.

позамовні або екстралінгвальні фактори функціонування ідіоматики англійської мови, до яких віднесено:

- *стать* автора/мовця в усному та письмовому дискурсі: чоловіча, жіноча;
- *вік* автора/мовця в усному та письмовому дискурсі: 0–14, 15–24, 25–34, 35–44, 45–59, 60+.

1. Корпусно-жанрова дистрибуція ІСГ КОНФЛІКТ

У цьому підрозділі увагу звернено на лінгвальні та екстралінгвальні ознаки ідіом ідіосемантичної групи (далі – ІСГ) КОНФЛІКТ у сучасній англійській мові. Частотні характеристики ідіом цієї ІСГ у двох варіантах відображено на рисунку 1. Ідіоми розміщено по осі Х, а частотні показники з розрахунку на мільйон слів – по осі Y. Як свідчать дані на рисунку, сюди належать ідіоми на позначення конфлікту, суперечки або сварки у сучасній англійській мові. Ця ІСГ слугує важливим показником вираження конфліктного дискурсу в англійській мові. За даними, наведеними на рисунку, ідіома *have a bone to pick* відзначається найвищою частотністю як в COCA, так і в BNC, що свідчить про її широке використання як в американському, так і в британському варіантах англійської мови. Ця ідіома часто використовується як в неформальному, так і в офіційному контекстах для опису невирішених питань або особистих образ [ODI]. Іншим часто вживаним ідіоматичним виразом, який виражає певні відповідності між COCA та BNC є *fight tooth and nail*, що дає змогу стверджувати про певну спільність в описі інтенсивних, силових протистоянь в обох національних варіантах англійської мови.

Ідіоми *cut and thrust*, *war of nerves* і *at loggerheads* демонструють більш збалансований частотний розподіл, вказуючи на те, що вони приблизно однаково представлені в обох корпусах. Ці ідіоми переважно використовуються в офіційному, іноді політичному, контексті, що дає змогу висловити припущення, що у британській англійській певна перевага може надаватися офіційним ідіомам із стратегічною конотацією.

Частотні відмінності між COCA та BNC відображають культурні та лінгвальні відмінності: корпус COCA характеризується дещо вищою частотністю певних ідіом, наприклад, *add fuel to the fire* і *go to the mat*, що свідчить про їх широке використання в американському усному та письмовому дискурсі. З іншого боку, ідіоми *pick a fight* та *sparks fly*, попри їх дещо менш часте використання в британському національному варіанті англійської мови, демонструють розмаїття фразеології на позначення конфлікту. Ідіоми *have a bone to pick* і *fight tooth and nail* виявляють високу частотність в обох корпусах, що

є підтвердженням того, що вони стали провідними як для британської, так і для американської англійської мови. Їхнє широке використання в різних ситуаціях (від повсякденних до офіційних) свідчить про їхню гнучкість як вербальних засобів вираження конфлікту. Ідіоми на кшталт *trail your coat*, які характеризуються нижчими показниками частотності, можуть бути більш регіонально чи контекстуально обмеженими. Попри вираження більш непрямой або провокативної форми конфлікту, вони наразі не досягли такої широкої популярності вживання в англомовних спільнотах.

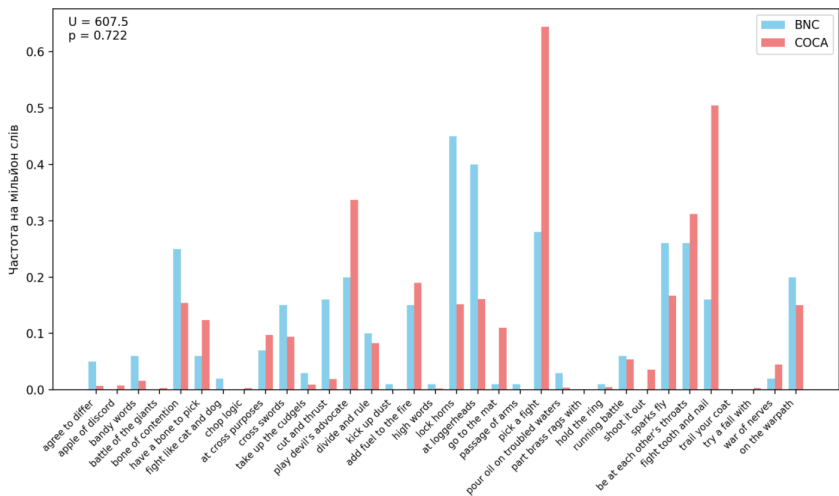

Рис. 1 Частотність ідіом ІСГ КОНФЛІКТ в корпусах BNC і COCA

У межах корпусного аналізу простежується, що ідіоми ІСГ КОНФЛІКТ нерівномірно розподілені в різних жанрових дискурсах, водночас виявляючи характерні метафоричні маркери. У публіцистичному та політичному дискурсі значний відсоток становлять одиниці з виразними воєнними або фізичними образами (наприклад, *war of nerves*, *battle of the giants*), які використовуються для опису напружених протистоянь, акцентуючи на динаміці влади та стратегіях тиску. У художньому дискурсі превалюють ідіоми з експресивно-образним забарвленням (*cut and thrust*, *fight tooth and nail*), що відтворюють інтенсивність зіткнення персонажів та емоційний вимір конфлікту. Водночас у приватному та діловому мовленні активними є ідіоми на позначення суперечок чи дебатів (*at cross*

purposes), де конфлікт постає як вербальне протистояння, а не фізичне зіткнення. Таким чином, жанрово-орієнтований розподіл демонструє тяжіння конфліктних ідіом до медійного та художнього дискурсів, де їхня експресивність, метафоричність і оцінність набувають найбільшої реалізації.

Таблиця 1

**Дистрибуція ідіом ІСГ КОНФЛІКТ у сучасній англійській мові:
лінгвальні фактори (британський варіант)**

№	Категорія	Підкатегорія	ІСГ, на 1 млн. слів
1	Тип дискурсу	Письмовий	3,32
		Усний	0,15
2	Тип тексту	Дискурс, обумовлений контекстом	0,15
		Усний сценаризований дискурс	0,10
		Інформативний дискурс	2,27
		Художній дискурс	0,81
3	Жанр тексту (письмовий)	Академічна проза	0,12
		Художня література та поезія	0,81
		Драматургія та кінодискурс	0,10
		Газети	1,38
		Журнали	0,76
		Інтернет-дискурс	0,19
		Офіційні документи	0,03
4	Субжанр тексту (усний)	Суспільний/інституційний	-
		Освітній/інформативний	-
		Відпочинковий	0,15
		Діловий	-

Використання багатьох ідіом цієї ІСГ залежить від контексту. Наприклад, ідіоми *be at each other's throats* і *apple of discord*, часто вживаються в більш драматичних контекстах, таких як суперечки у стосунках або публічні дебати:

1.1) «*We don't have to be at each other's throats all the time. You're a good salesman*» [COCA].

1.2) «*The only thing that was certain was that until the two halves of the apple of discord were somehow reunited, the country would remain almost impossible to govern*» [COCA].

Їхня частотність в обох корпусах вказує на те, що вони міцно закріпилися в повсякденній мові для позначення рішучої незгоди або конфлікту. Загалом, використання зазначених ідіом як у британській, так і американській мовних картинах світу підкреслює те, що конфлікт

є важливим лінгвокультурним концептом у розрізі міжособистісного спілкування та суспільної комунікації. Наступний крок передбачає опис лінгвальних факторів уживання ідіом ІСГ КОНФЛІКТ. Відповідно, у Британському національному корпусі (див. Табл. 2) ідіоми ІСГ конфлікт більше притаманні письмовому дискурсу, що підтверджується категоріями «*типи тексту*» та «*жанри письмового тексту*». Відзначимо, що найбільш частотними лінгвальними підкатегоріями для аналізованої ІСГ в Британському національному корпусі є «*газети*» (1,38), «*художня література та поезія*» (0,81) та «*журнали*» (0,76).

Щодо американського національного варіанта, ідіоми ІСГ КОНФЛІКТ також, як і в британському національному варіанті, частіше використовуються в письмовому дискурсі, на відміну від усного (див. Табл. 3). Приблизно однаковими для обох корпусів є показники підкатегорії «академічна проза». Однак якщо порівнювати дистрибуцію ідіом в розрізі підкатегорій «художня література та поезія», «газети/новини» та «журнали», які є спільними для обох корпусів, спостерігаємо певні відмінності. По-перше, незважаючи на переважній більшості нижчі показники реальної частотності аналізованих ідіом у Британському національному корпусі, абсолютні показники частотності є значно вищими саме в Британському національному корпусі, а не в Корпусі національного американського варіанта сучасної англійської мови. По-друге, приблизно однаковими є показники «жанрів тексту» – «новини» та «журнали» в СОСА, що підтверджує спрямованість цього кластера ідіом на інформативний тип тексту. З іншого боку, якщо порівнювати ці підкатегорії жанрів тексту в Британському національному корпусі, переважаючою підкатегорією є саме «газети». Суттєві розбіжності зафіксовано також у показниках підкатегорії жанрів тексту «Інтернет-дискурс». Як відомо, в СОСА ця підкатегорія включає «блоги» та «веб-сторінки», які за обсягом і частотністю переважають усі інші підкатегорії. В BNC загальна частка електронних текстів становить лише приблизно 5%, відтак показники частотності є відносно невисокими. Що стосується показників усного дискурсу в розрізі обох корпусів, існують доволі суттєві відмінності. У BNC основними різновидами дискурсу, обумовленого контекстом, визначено «суспільний/інституційний», «освітній/інформативний», «відпочинковий» і «діловий», з яких ідіоми зустрічаються лише у «відпочинковому». В корпусі СОСА такими різновидами є «телебачення», «кінофільми» та «телерадіомовлення», в яких частота вживань ідіом є переважаючою в субжанрі «телебачення».

Таблиця 2

**Дистрибуція ідіом ІСГ КОНФЛІКТ у сучасній англійській мові:
лінгвальні фактори (американський варіант)**

№	Категорія	Підкатегорія	ІСГ, на 1 млн. слів
1	Тип дискурсу	Письмовий	2,34
		Усний	1,06
2	Тип тексту	Дискурс, обумовлений контекстом	1,06
		Інформативний дискурс	1,97
		Художній дискурс	0,37
3	Жанр тексту (письмовий)	Академічна проза	0,20
		Художня література та поезія	0,37
		Новини	0,36
		Журнали	0,35
		Інтернет-дискурс	1,07
4	Субжанр тексту (усний)	Телебачення	0,69
		Кінофільми	0,20
		Телерадіомовлення	0,17

Розглянемо екстралінгвальні фактори вживання ідіом ІСГ КОНФЛІКТ в корпусах (див. Табл. 3). Як наслідок, у письмовому дискурсі британського варіанта використання ідіом аналізованої групи більше властиве чоловікам, аніж жінкам, тоді як у американському варіанті показники приблизно однакові. В британському варіанті ідіоми ІСГ КОНФЛІКТ найчастіше використовуються авторами середньої вікової групи. Схожу ситуацію спостерігаємо і в американському національному варіанті, де використання ідіом середньої вікової групи також переважає інші групи. Це свідчить про те, що використання ідіом ІСГ КОНФЛІКТ зростатиме в межах старшої вікової групи в обох варіантах.

Таблиця 3

**Дистрибуція ідіом ІСГ КОНФЛІКТ у сучасній англійській мові:
екстралінгвальні фактори**

№	Категорія	Підкатегорія	BNC, на 1 млн. слів	COCA, на 1 млн. слів
1	Стать автора (письмовий дискурс)	Чол.	1,21	0,33
		Жін.	0,65	0,23
2	Вік автора (письмовий дискурс)	0-14		
		15-24	0,01	
		25-34	0,30	0,05
		35-44	0,35	0,15
		45-59	0,87	0,20

Продовження таблиці 3

		60+	0,32	0,15
3	Стать мовця (усний дискурс)	Чол.	0,10	0,24
		Жін.	0,05	0,11
4	Вік мовця (усний дискурс)	0-14		
		15-24	0,01	0,002
		25-34	0,03	0,02
		35-44	0,04	0,10
		45-59	0,03	0,15
		60+	0,04	0,09
5	Соціальний клас мовця (усний дискурс)	AB	0,10	-
		C1	-	-
		C2	0,01	-
		DE	0,04	-

Отримані дані для усного дискурсу майже не відрізняються від даних для письмового. Як і в останньому, використання ідіом авторами чоловічої статі переважає їх використання авторами жіночої статі відвічі в обох варіантах. Що стосується дистрибуції ідіом по вікових групах, у британському варіанті ідіоми розподілені приблизно однаково по майже всіх вікових групах, тоді як у американському – абсолютні показники використання ідіом загалом вищі і є переважаючими в середній віковій групі мовці. Крім того, слід зазначити, що ця група ідіом майже не використовується як авторами, так і мовцями молодших вікових груп в обох варіантах. Стосовно категорії «соціальний клас мовців», дані для якої отримано лише для британського національного варіанта, то найбільш частотною виявлено підкатегорію «AB», тобто керівників й адміністраторів вищого та середнього класу. На основі одержаних даних, робимо висновок про переважну належність ідіом аналізованої ІСГ до чоловічого письма та мовлення, а також їх переважну відсутність серед груп авторів і мовців молодшого віку.

2. Корпусно-жанрова дистрибуція ІСГ СПІВПРАЦЯ

У цьому підрозділі увагу звернено на лінгвальні та екстралінгвальні ознаки ідіом ІСГ СПІВПРАЦЯ у сучасній англійській мові. Частотні характеристики ідіом цієї ІСГ у двох варіантах відображено на рисунку 5. Ідіоми розміщено по осі X, а частотні показники з розрахунку на мільйон слововживань – по осі Y. Як показують дані на рисунку, сюди відносяться ідіоми на позначення співпраці, взаємної вигоди та компромісу. COCA демонструє вищу частотність деяких ідіом, таких як *on the same page*

(1,86 випадків на 1 млн слововживань у COCA і 0,62 випадків на 1 млн слововживань у BNC) і *shoulder to shoulder* (0,61 випадків на 1 млн слововживань у COCA і 0,40 випадків на 1 млн слововживань у BNC).

Ідіома *on the same page* підкреслює узгодженість або спільне розуміння і часто використовується в корпоративному або командному середовищі. Що стосується *shoulder to shoulder*, цей ідіоматичний вираз виражає спільні зусилля та солідарність. З іншого боку, ідіома *go with the tide*, яка символізує пристосування до людей або обставин, а відтак – про гнучкий підхід до співпраці і взаєморозуміння, та ідіома *you scratch my back, I'll scratch yours*, яка вказує на меркантильний підхід до командної роботи, є мало поширеними в американській англійській картині світу. У британській мовній картині світу найбільш поширеними ідіомами, за даними Рис. 2, є *in concert* і *build bridges*. Ідіома *in concert* часто використовується в більш формальному або інтелектуальному контексті, наприклад, в академічному, дипломатичному або діловому середовищі, де необхідні стратегічна взаємодія та співпраця.

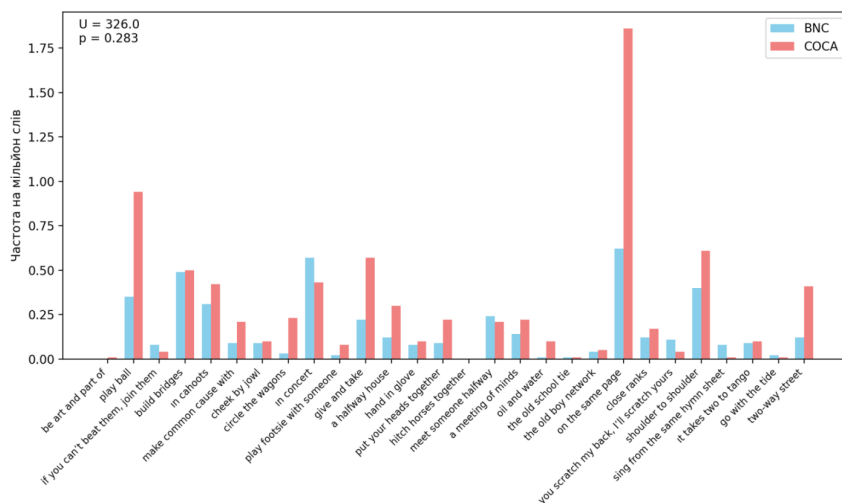

Рис. 2 Частотність ідіом ІСГ СПІВПРАЦЯ в корпусах BNC і COCA

Це відповідає природі англійської мови британського варіанта, в якому важливе використання формальної мови у професійному та публічному дискурсі. Крім того, використання фрази *in concert* може бути пов'язаним із формальною, стратегічною співпрацею між групами або партіями.

Наприклад, у сфері політики *work in concert* може стосуватися політичних партій або фракцій, які об'єднуються заради спільної справи або мети. Ідіома *build bridges* в британській англійській мові особливо часто вживається в контексті дипломатії, міжнародних відносин і політичних альянсів. Припускаємо, що цей ідіоматичний вираз набув популярності у британському письмовому та усному дискурсах завдяки дипломатичним зусиллям та видатній ролі Великої Британії у міжнародних організаціях, таких як Організація Об'єднаних Націй та Співдружність націй. За даними лексикографічних джерел, ця ідіома виражає більш формальний, примирливий підхід до співпраці [ODEI], внаслідок чого вона отримує відчутний резонанс у британському національному варіанті англійської мови, особливо коли йдеться про зусилля у сфері вирішення конфліктів та міжнародного співробітництва.

Також, як свідчать кількісні дані на Рисунку 1.5, в американській англійській надається перевага ідіоматичним виразам, за допомогою яких підкреслюється ініціативність та безпосередня участь, наприклад, *if you can't beat them, join them i go with the tide*. Ці вирази відповідають американським цінностям про пряму співпрацю та взаємну участь у різних ситуаціях, як-от неформальне спілкування, бізнес або спорт. З іншого боку, в британській англійській переважають більш формальні ідіоми, такі як *a meeting of minds* та *make common cause with*, що свідчить про те, що її носії можуть використовувати ці вирази більше в контексті стратегічної співпраці або інтелектуальної взаємодії, часто в політичному чи інституційному середовищі.

З погляду динаміки влади і взаємодії, ідіоми *you scratch my back, I'll scratch yours i put your heads together* доводять, що співпраця часто передбачає взаємність і взаємну вигоду. Однак динаміка відносин може бути різною: тоді як ідіома *you scratch my back, I'll scratch yours* виражає меркантильний підхід до співпраці, вираз *put your heads together* передбачає рівноправне партнерство та спільне прийняття рішень. *Go with the tide* представляє ідею співпраці через підлаштовування або консенсус, часто в ситуаціях, коли для підтримання колективних рішень необхідно слідувати вказівкам групи або організації. Ця ідіома може відображати більш гнучкий підхід до співпраці у дискурсі.

Наступний крок передбачає розгляд лінгвальних факторів функціонування ідіом ІСГ СПІВПРАЦЯ. Відповідно у Британському національному корпусі BNC2014 (див. Табл. 4) ідіоми ІСГ СПІВПРАЦЯ приблизно вдсятеро частіше зустрічаються в письмовому дискурсі загалом, на відміну від усного (4,01 проти 0,37 на 1 млн. слів), що до певної міри відповідає співвідношенню письмового та усного компонентів

BNC2014 9:1, закладених в його основу, але водночас підкреслює їх значущість в усному дискурсі. Це увиразнюється підкатегоріями «інформативний дискурс» (2,70 на 1 млн. слів) і «художній дискурс» (1,2 на 1 млн. слів). Як і в попередніх підрозділах, найбільш частотними лінгвальними підкатегоріями для категорії «жанр тексту (письмовий)» в Британському національному корпусі є «художня література та поезія» (1,20), «газети» (1,08), та «журнали» (0,80).

Таблиця 4

**Дистрибуція ідіом ІСГ СПВПРАЦЯ у сучасній англійській мові:
лінгвальні фактори (британський варіант)**

№	Категорія	Підкатегорія	ІСГ, на 1 млн. слів
1	Тип дискурсу	Письмовий	4,01
		Усний	0,37
2	Тип тексту	Дискурс, обумовлений контекстом	0,37
		Усний сценаризований дискурс	0,11
		Інформативний дискурс	2,70
		Художній дискурс	1,20
3	Жанр тексту (письмовий)	Академічна проза	0,45
		Художня література та поезія	1,20
		Драматургія та кінодискурс	0,11
		Газети	1,08
		Журнали	0,80
		Інтернет-дискурс	0,21
		Офіційні документи	0,16
4	Субжанр тексту (усний)	Суспільний/інституційний	-
		Освітній/інформативний	-
		Відпочинковий	0,37
		Діловий	-

Таблиця 5

**Дистрибуція ідіом ІСГ СПВПРАЦЯ у сучасній англійській мові:
лінгвальні фактори (американський варіант)**

№	Категорія	Підкатегорія	ІСГ, на 1 млн. слів
1	Тип дискурсу	Письмовий	4,54
		Усний	2,04
2	Тип тексту	Дискурс, обумовлений контекстом	2,04
		Інформативний дискурс	3,97
		Художній дискурс	0,56
3	Жанр тексту (письмовий)	Академічна проза	0,45

Продовження таблиці 5

4	Субжанр тексту (усний)	Художня література та поезія	0,56
		Новини	0,86
		Журнали	0,72
		Інтернет-дискурс	1,94
		Телебачення	1,33
		Кінофільми	0,48
		Телерадіомовлення	0,22

Проводячи паралелі з британським національним варіантом, в американському варіанті ідіоми ІСГ СПІВПРАЦЯ (див. Табл. 5) відзначаються суттєвими відмінностями в частині співвідношення письмового та усного дискурсу. Якщо узагальнені показники щодо функціонування ідіом в письмовому дискурсі приблизно однакові – 4,01 і 4,54 слововживань на 1 млн слів у BNC і COCA, відповідно – то частка аналізованих ідіом у COCA приблизно у шість разів перевищує показники їх функціонування у BNC – 2,04 проти 0,37 слововживань на 1 млн. слів, відповідно.

Розглядаючи інформацію, наведену для категорії «жанр тексту (письмовий)» в COCA, ідіоми, представлені в підкатегорії «Інтернет-дискурс» кількісно переважають інші значущі підкатегорії, такі як «новини» і «журнали», але водночас варто відзначити зростаючу частку ідіоматичних виразів для підкатегорії «академічна проза». В усному компоненті COCA лівова частка функціонування ідіом ІСГ СПІВПРАЦЯ припадає на підкатегорію «телебачення». Художня література та поезія (1,20) зберігають провідні позиції, демонструючи значний потенціал ідіом на позначення співпраці для художнього зображення соціальних зв'язків. Газети (1,08) та журнали (0,80) активно використовують ідіоми співпраці для інтерпретації суспільно-політичних та економічних процесів, особливо у контексті політики та бізнесу. Академічна проза (0,45) демонструє поступове зростання ілюстративного використання таких ідіом, що може бути пов'язане з тенденціями академічної популяризації та прагненням до стилістичної варіативності.

Проаналізуємо екстралінгвістичні чинники вживання ідіом ІСГ СПІВПРАЦЯ в британському та американському національних варіантах (див. Табл. 6). Слід зазначити, що дані стосовно екстралінгвістичних факторів посвідчують сформульовані вище висновки щодо лінгвістичних чинників. Відмінності пов'язуються з усним дискурсом британського варіанта з огляду на те, що динаміка функціонування ідіом приблизно однакова для категорій. У письмовому дискурсі обох варіантів, як і в усному дискурсі американського варіанта, спостерігаємо чітко виражену гендерну

маркованість ідіом у бік чоловічого письма та мовлення. В усному дискурсі британського варіанта спостерігаємо протилежну ситуацію: тут домінує жіноче мовлення. Під функціонування ідіом серед вікових груп авторів припадає на вікову групу «45-59». Ця тенденція також зберігається і для усного дискурсу американського варіанта. В усному дискурсі британського варіанта дані щодо репрезентації ідіом у вікових групах розосереджені, тоді як поляризація даних для категорії «соціальний клас мовців» зберігається в розрізі підкатегорій «AB» і «DE».

Таблиця 6

**Дистрибуція ідіом ІСГ СПІВПРАЦЯ у сучасній англійській мові:
екстралінгвальні фактори**

№	Категорія	Підкатегорія	BNC, на 1 млн. слів	COCA, на 1 млн. слів
1	Стать автора (письмовий дискурс)	Чол.	1,45	0,64
		Жін.	0,99	0,39
2	Вік автора (письмовий дискурс)	0-14	-	-
		15-24	-	-
		25-34	0,45	0,10
		35-44	0,69	0,26
		45-59	0,91	0,41
		60+	0,39	0,27
3	Стать мовця (усний дискурс)	Чол.	0,10	0,45
		Жін.	0,25	0,26
4	Вік мовця (усний дискурс)	0-14	-	-
		15-24	0,04	-
		25-34	0,11	0,09
		35-44	0,05	0,18
		45-59	0,08	0,28
		60+	0,07	0,17
5	Соціальний клас мовця (усний дискурс)	AB	0,15	-
		C1	0,04	-
		C2	0,05	-
		DE	0,11	-

В підсумку, результати корпусного аналізу дали змогу встановити, що ідіоми ІСГ СПІВПРАЦЯ виявляють нерівномірний розподіл між британським і американським корпусами англійської мови у лінгвальному й екстралінгвальному вимірах. Це може бути наслідком відмінностей у соціокультурних тенденціях розвитку британської та американської лінгвоспільнот.

3. Корпусно-жанрова дистрибуція ІСГ ПРИМИРЕННЯ

У цьому підрозділі здійснено корпусне та жанрове дослідження ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ у сучасній англійській мові. Аналіз охоплює як британський (BNC), так і американський (COCA) національні варіанти англійської, з урахуванням частотності, жанрово-дискурсивних відмінностей та екстралінгвальних факторів їх функціонування. Частотні характеристики ідіом цієї ІСГ у двох досліджуваних варіантах відображено на рисунку 3. Ідіоми розміщено по осі X, а частотні показники з розрахунку на мільйон слововживань – по осі Y.

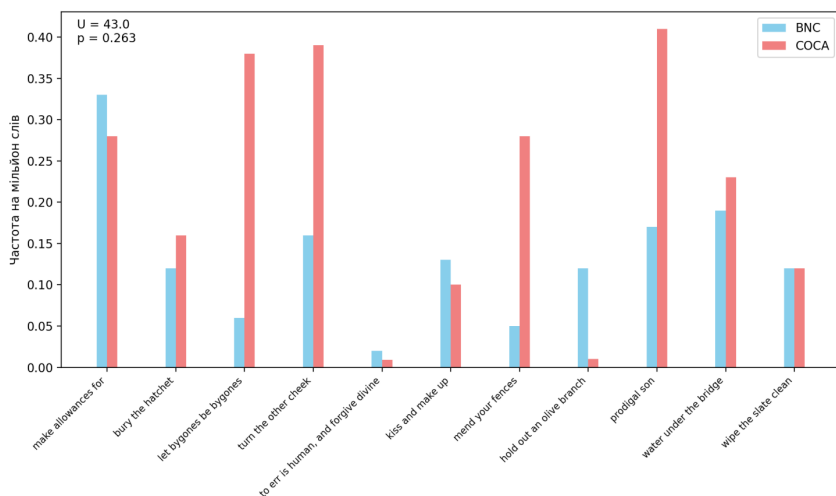

Рис. 3. Частотність ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ в корпусах BNC і COCA

За свідченням даних на Рис. 1.9, ідіоми *mend your fences* та *turn the other cheek* частіше вживаються в COCA, що вказує на їх поширеність в американській англійській ймовірно за рахунок культурних практик розв'язання суперечок та прощення в різних соціокультурних контекстах, роблячи акцент на подоланні конфліктів заради збереження відносин. *Wipe the slate clean*, *water under the bridge* і *bury the hatchet* демонструють більш збалансоване використання між двома корпусами, що свідчить про достатній рівень їх поширеності в обох національних варіантах. Те саме стосується паремії *To err is human and forgive divine*, яка виявилася приблизно однаково поширеною в двох досліджуваних національних варіантах. Ці ідіоми часто фігурують в неформальному або суспільному

дискурсі, коли публічні особи перепрошують або просять вибачення, що підкреслює їхню емоційну та соціальну актуальність. Ідіоми *make allowances for*, *kiss and make up* і *hold out an olive branch* відзначаються вищими показниками частотності в корпусі BNC, вказуючи на їхній відповідний лінгвокультурний резонанс у британській англійській. *hold out an olive branch*, як і інші ідіоми цієї ІСГ, безпосередньо пов'язана з християнським віровченням, тому, враховуючи історичне значення релігійних концептів у Великій Британії, ця ідіома може мати більш широке використання в британському лінгвокультурному контексті.

Зазначені вище ідіоми виражають релевантність концептів прощення та соціальної гармонії у британській і американській картинах світу, репрезентанти яких – ідіоми аналізованої ІСГ – вказують на важливість відновлення зруйнованих відносин, а також слугують механізмами соціальної згуртованості. Мовні тенденції, пов'язані з лінгвокультурними особливостями британської і американської картин світу, знаходять лінгвальне вираження в особливостях вживання ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ. Для прикладу, більш часте вживання ідіоми *let bygones be bygones* в корпусі СОСА може вказувати на готовність і необхідність забувати образи та рухатись уперед у відносинах або стосунках в американському суспільстві, яке, як відомо, керується тенденціями індивідуалізму та особистісного зростання. Британська англійська, зважаючи на роль дипломатії та християнства в британському суспільстві, а відтак – більш колективного підходу до розв'язання конфліктних ситуацій і пошуку шляхів примирення між сторонами, може більшою мірою співвідноситися з біблійними ідіомами, які мають чітко виражене символічне значення.

Таблиця 7

**Дистрибуція ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ у сучасній англійській мові:
лінгвальні фактори (британський варіант)**

№	Категорія	Підкатегорія	ІСГ, на 1 млн. слів
1	Тип дискурсу	Письмовий	1,22
		Усний	0,15
2	Тип тексту	Дискурс, обумовлений контекстом	0,15
		Усний сценаризований дискурс	0,07
		Інформативний дискурс	0,75
		Художній дискурс	0,37
3	Жанр тексту (письмовий)	Академічна проза	0,10
		Художня література та поезія	0,37
		Драматургія та кінодискурс	0,07
		Газети	0,42

4	Субжанр тексту (усний)	Журнали	0,22
		Інтернет-дискурс	0,03
		Офіційні документи	-
		Суспільний/інституційний	-
		Освітній/інформативний	-
		Відпочинковий	0,15
		Діловий	-

Надалі розглянемо лінгвальні фактори функціонування ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ (див. Табл. 7). Внесені в таблицю дані засвідчують, що в британському варіанті сучасної англійської мови ідіоми ІСГ ПРИМИРЕННЯ більше властиві письмовому дискурсу, при чому рівень вживання ідіом в усному дискурсі ідентичний ІСГ КОНФЛІКТ, тобто порівняно низький. Ця інформація знаходить підтвердження у вигляді категорії «типи тексту», в межах якої провідною є «інформативний дискурс» (0,75 випадків уживання на 1 млн. слів) та «жанри письмового тексту», в межах якої найбільш продуктивними є підкатегорії «газети» (0,42), «художня література та поезія» (0,37) та «журнали» (0,22). Менш репрезентативними визначено підкатегорії «академічна проза» (0,10), «драматургія і кінодискурс» (0,07) та «Інтернет-дискурс» (0,03).

Порівнюючи з британським національним варіантом, ідіоми ІСГ ПРИМИРЕННЯ в американському варіанті (див. Табл. 8) виявляють суттєві відмінні характеристики в питанні співвідношення письмового та усного дискурсу, де фактичне функціонування ідіом має лише дещо нижчі показники. У межах категорії «тип тексту» домінують підкатегорії «дискурс, обумовлений контекстом» і «інформативний дискурс». Однак кількісний розподіл ідіом по жанрах письмового тексту є приблизно однаковим в обох варіантах, особливо у випадку підкатегорій «академічна проза», «художня література та поезія» та «журнали». Виняток, як було зазначено вище, становить «Інтернет-дискурс», який переважає інші жанри в кількісному відношенні. В усному сегменті СОСА з погляду функціонування ідіом переважає жанр «телебачення».

Опишемо екстралінгвальні фактори функціонування ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ в британському та американському національних варіантах (див. Табл. 12). Як проілюстровано в Табл. 9, в письмовому дискурсі обох варіантів ідіоми ІСГ ПРИМИРЕННЯ вживаються майже ідентично, при чому чоловіки-автори в незначній мірі переважають жінок-авторів.

Таблиця 8

**Дистрибуція ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ у сучасній англійській мові:
лінгвальні фактори (американський варіант)**

№	Категорія	Підкатегорія	ІСГ, на 1 млн. слів
1	Тип дискурсу	Письмовий	1,08
		Усний	0,77
2	Тип тексту	Дискурс, обумовлений контекстом	0,77
		Інформативний дискурс	0,81
		Художній дискурс	0,26
		Академічна проза	0,08
3	Жанр тексту (письмовий)	Художня література та поезія	0,26
		Новини	0,19
		Журнали	0,18
		Інтернет-дискурс	0,35
		Телебачення	0,46
4	Субжанр тексту (усний)	Кінофільми	0,24
		Телерадіомовлення	0,06

Таблиця 9

**Дистрибуція ідіом ІСГ ПРИМИРЕННЯ у сучасній англійській мові:
екстралінгвальні фактори**

№	Категорія	Підкатегорія	BNC, на 1 млн. слів	COCA, на 1 млн. слів
1	Стать автора (письмовий дискурс)	Чол.	0,38	0,10
		Жін.	0,30	93
2	Вік автора (письмовий дискурс)	0-14	-	
		15-24	0,01	
		25-34	0,11	0,006
		35-44	0,14	0,05
		45-59	0,27	0,07
		60+	0,15	0,05
3	Стать мовця (усний дискурс)	Чол.	0,06	0,11
		Жін.	0,09	0,06
4	Вік мовця (усний дискурс)	0-14	-	-
		15-24	0,06	-
		25-34	0,02	0,02
		35-44	-	0,04
		45-59	0,03	0,06
		60+	0,04	0,04

Продовження таблиці 9

5	Соціальний клас мовця (усний дискурс)	AB	0,07	-
		C1	0,01	-
		C2	-	-
		DE	0,07	-

У категорії «вік автора» ідіоматичні вирази функціонують приблизно однаково в обох варіантах. В дискурсі молодших вікових груп вони взагалі не зустрічаються, проте переважають в письмі груп авторів середнього та старшого віку. В британському варіанті отримано загалом вищі абсолютні показники функціонування ідіом з огляду на загалом низьку усереднену частотність ідіом цієї групи в COCA. Якщо мова йде про усний дискурс, у британському варіанті досліджувані ідіоми частіше вживаються жінками, а в американському – чоловіками. Варто зазначити, що отримано ідентичні показники функціонування ідіом у вікових групах мовців 25-34 і 60+. Для решти вікових груп спостерігаються незначні розходження. Також слід зауважити, що якщо загалом ідіоми функціонують переважно в дискурсі авторів і мовців переважно середніх і старших вікових груп, то ця тенденція не зберігається в BNC, на що вказують дані, отримані для вікової групи мовців 15-24. У випадку категорії «соціальний клас мовців» в британському варіанті, лише дві полярні підкатегорії – «AB» і «DE» отримали кількісне наповнення.

Деякі ідіоми (наприклад, *mend your fences, turn the other cheek*) виявилися більш характерними для американської англійської, тоді як інші (*make allowances for, hold out an olive branch*) мають виразний резонанс у британському варіанті. Це свідчить про різні культурні акценти в підходах до примирення. У британській англійській ідіоми ІСГ ПРИМИРЕННЯ частіше вживаються у письмовому дискурсі (газети, художня література, журнали), тоді як в американській англійській вони демонструють відносно більшу представленість в усному сегменті, особливо у телебаченні та кіно. Ідіоми примирення частіше використовуються авторами середнього та старшого віку, причому в усному дискурсі спостерігаються гендерні відмінності: жінки у британській англійській вживають їх частіше, тоді як у США – чоловіки.

ВИСНОВКИ

В американському дискурсі (COCA) спостерігається дещо вища частотність ідіом на позначення конфлікту, що свідчить про їх ширше використання. У британському варіанті (BNC) вони менш поширені,

проте демонструють більшу варіативність. В обох корпусах в усному дискурсі чоловіки використовують такі ідіоми суттєво частіше, ніж жінки. У письмовому дискурсі відмінність між статями чіткіша для BNC, тоді як у COCA показники більш збалансовані. В американському дискурсі ідіоми на позначення співпраці частіше фіксуються у сфері корпоративної взаємодії, командної роботи та солідарності, тоді як у британському – у академічному, дипломатичному та діловому середовищах. Загалом ідіоми цієї групи є малочастотними, але з більш вираженою присутністю у письмовому дискурсі, особливо в BNC. Гендерна маркованість виявляється у перевазі чоловічого письма та мовлення. В обох корпусах ідіоми ІСГ ПРИМИРЕННЯ відображають релевантність концептів прощення та соціальної гармонії. У COCA їх частотність вища, що корелює з індивідуалістичною орієнтацією американського суспільства на особистісний розвиток і відновлення стосунків. У британському варіанті ці ідіоми менш поширені та часто співвідносяться з біблійною традицією. В обох корпусах їхнє функціонування переважно залежить від письмового дискурсу.

Отже, корпусно-базована методологія аналізу фактологічного матеріалу окреслює перспективи для опису дискурсивної варіативності та соціолінгвістичних особливостей ідіоматизації мовного простору. Крім того, результати корпусного аналізу створюють емпірично обґрунтоване підґрунтя для подальшого дослідження когнітивних механізмів ідіоматичної репрезентації концептів у різних типах дискурсу.

АНОТАЦІЯ

У статті представлено корпусно-жанровий дистрибутивний аналіз англійської ідіоматики на прикладі ідіом, що позначають конфлікт, співпрацю та примирення. Дослідження базується на матеріалах двох великих корпусів англійської мови – BNC2014 та COCA, що дає змогу зіставити британський та американський національні варіанти. У роботі з'ясовано частотність функціонування ідіом у різних типах дискурсу (усному та письмовому), жанрах і субжанрах, а також окреслено роль екстралінгвальних факторів (стать, вік, соціальний статус). Результати аналізу дають змогу дійти таких висновків. У COCA ідіоми на позначення конфлікту характеризуються дещо вищою частотністю, тоді як у BNC спостерігається більша варіативність. Ідіоми на позначення співпраці в американському варіанті тяжіють до корпоративного та командного середовища, а в британському – до академічного, дипломатичного й ділового. Ідіоми примирення відображають культурні відмінності: особливості їхнього кількісного вживання у корпусах можна прив'язати

до індивідуалістичних цінностей особистісного зростання у США та до біблійної традицією та дипломатичного дискурсу у Великій Британії. Запропонований підхід дозволяє виявити соціолінгвістичні закономірності ідіоматизації мовного простору та відкриває перспективи подальших когнітивно-лінгвістичних досліджень ідіом у різних типах дискурсу.

Література

1. Murar I. Pragmatic and functional uses of idioms. *Analele Universității din Craiova. Seria Științe Filologice. Lingvistică*, 2009. Vol. 1. No. 2. P. 147.
2. Schönefeld D. Framing in American and British Governmental Discourse about Covid-19. *Cognitive Sociolinguistics Revisited* / ed. by G. Kristiansen, K. Franco, S. De Pascale, L. Rosseel, W. Zhang. Berlin / New York : Mouton de Gruyter, 2022. P. 97.
3. Divjak D., Levshina N., Klavan J. 2016. Cognitive Linguistics: Looking back, looking forward. *Cognitive Linguistics*, 2016. Vol. 27. No. 4. P. 447–463.
4. Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language: 3rd ed.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 2019. P. 515.
5. Bruckmaier E. *Getting at Get in World Englishes : A Corpus-Based Semasiological-Syntactic Analysis.* Berlin / New York : Mouton de Gruyter, 2017. P. 283.
6. Croft W., Cruse A. *Cognitive Linguistics.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 2004. P. 230.
7. Langlotz A. *Idiomatic creativity : A cognitive linguistic model of idiom-representation and idiom-variation in English.* Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2006. P. 3.
8. Biber D., Conrad S., Reppen R. *Corpus Linguistics: Investigating Language Structure and Use.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 1998. 300 p.
9. O'Keeffe A., McCarthy M., Carter R. *From Corpus to Classroom: Language Use and Language Teaching.* Cambridge / New York: Cambridge University Press, 2007. 332 p.
10. Bardis P. Social Interaction and Social Processes. *Social Science*, 1979. Vol. 54. No. 3. P. 149.
11. Gustawsson E. *Idioms Unlimited: A study of non-canonical forms of English verbal idioms in the British National Corpus.* Gothenburg: University of Gothenburg Press, 2006. 191 p.
12. Schmid H.-J. *English Abstract Nouns as Conceptual Shells: From Corpus to Cognition.* Berlin / New York: De Gruyter Mouton, 2000. 457 p.
13. Schmid H.-J., Küchenhoff H. Collostructional analysis and other ways of measuring lexicogrammatical attraction: Theoretical premises, practical

problems and cognitive underpinnings. *Cognitive Linguistics*, 2013. Vol. 24. No. 3. P. 531–577.

Information about the authors:

Kovaliuk Yuriï Volodymyrovych,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Linguistics and Translation,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
5, Sadova str., Chernivtsi, 58000, Ukraine

Kolisnychenko Tetiana Viktorivna,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Linguistics and Translation,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
5, Sadova str., Chernivtsi, 58000, Ukraine

Kovaliuk Myroslava Volodymyrivna,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Linguistics and Translation,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
5, Sadova str., Chernivtsi, 58000, Ukraine